

Strategisch Beleidsplan 2015-2019

Vereniging voor
Gereformeerd Primair Onderwijs

Bezoekadres: Industrieweg 22

Postadres: 9804 TG Noordhorn
Postbus 6
9800 AA Zuidhorn

Telefoon: 0594-600549

E-mail: info@NoorderBasis.nl

Website: www.NoorderBasis.nl

Directeur/bestuurder: Roelof van den Berg

Directeur onderwijs en kwaliteit: Henk Schipper

Onder het bestuur van *NoorderBasis* vallen de volgende Gereformeerde scholen:

De Fontein in Buitenpost (21NI)

De Schakel in Dokkum (06HJ)

De Parel in Drachten (08HJ)

Calvijnschool in Groningen (09JG)

De Meerpaal (SBO) in Groningen (22LH)

De Steiger ((V)SO) in Groningen (26MK)

De Triangel in Groningen (04DE01)

Johannes Bogerman in Grootegast (04DE)

Het Kompas in Harlingen (08HJ01)

De Mikkelfhorst in Haren (06NB)

De Spoorwijzer in Heerenveen (03ZV)

Rehoboth in Hoogkerk (06EB)

Oranje Nassau in Kootstertille (03HS)

De Springplank in Leek (14ZB)

De Princenhof in Leeuwarden (06EC)

Onder de Wieken in Oldehove (22LV)

De Rank in Roden (01WQ)

De Wiekslag in Schildwolde (05SZ)

De Brug in Zuidhorn (09JJ)

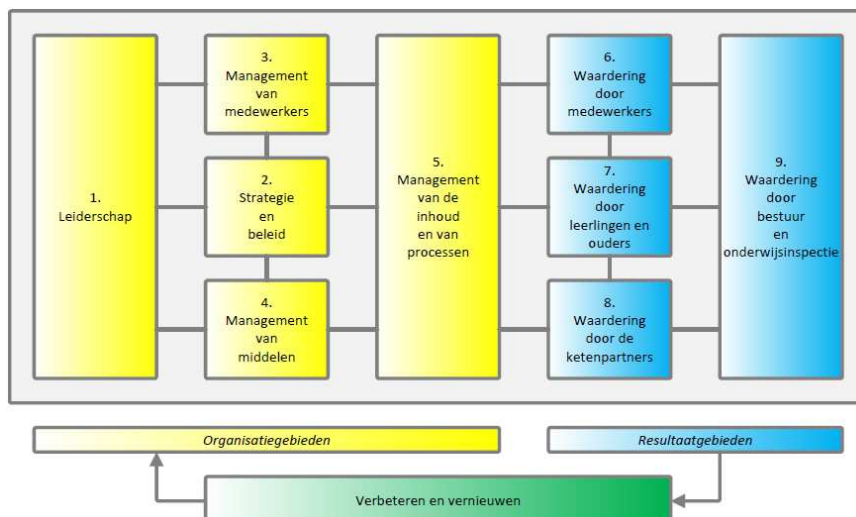
Inleiding: Een Meerjarig Strategisch Beleidsplan 2015-2019

Dit is het tweede meerjarig strategisch beleidsplan van *NoorderBasis*. De eerste stond sterk in het teken van het bestuursakkoord 2011-2015 en de daarin geformuleerde ambities. Deze periode en dat plan zijn afgesloten. Dat betekent echter allerm minst dat alle voornemens (volledig) zijn uitgevoerd. Een tussenevaluatie in november 2013 liet zien dat er nog diverse punten zijn die er om vragen om verder ontwikkeld te worden. Ook zijn er nieuwe zaken die opgepakt moeten worden, zoals passend onderwijs. Een ander belangrijk verschil met het vorige plan is, dat *NoorderBasis* nu ook een school voor (V)SO en een school voor SBO onder zijn bestuur heeft. Uiteraard is dat terug te vinden in dit plan.

NoorderBasis is ambitieus. Wij zijn een vereniging van gereformeerde scholen, waar bijbelgetrouw onderwijs wordt gegeven. Wij streven naar hoge opbrengsten, die we willen halen op alle leer- en vormingsgebieden. Wij richten het onderwijs zo in, dat er sprake is van optimale sociale en pedagogische omstandigheden waarin alle kinderen optimaal tot bloei kunnen komen. Onze leerkrachten geven eigentijds onderwijs en werken voortdurend aan hun professionele ontwikkeling.

Het nu voorliggende beleidsplan heeft een sterke verbinding met de schoolplannen van onze scholen. Ze bestrijken dezelfde periode. Inhoudelijk is er voor gekozen om zaken die voor alle scholen gelden te beschrijven in dit bovenschoolse beleidsplan. De schoolplannen beperken zich tot schoolspecifieke zaken. Je zou kunnen zeggen dat het schoolplan uit twee delen bestaat: een algemeen deel (wat wij het strategisch beleidsplan noemen) en een schoolspecifiek deel. Ze horen onlosmakelijk bij elkaar.

Evenals het vorige strategisch beleidsplan is ook nu weer gekozen voor het INK-

model als kader, zij het dat we nu uitgaan van het nieuwste model.

De domeinen 6 t/m 8 beschrijven we in één hoofdstuk. Elk domein is volgens een vaste opzet beschreven:

- Waar staan we voor; wat zijn onze uitgangspunten t.a.v. dit domein?
- Waar gaan we voor; hierin wordt ook verwoord wat er in de vorige planperiode is gerealiseerd en geborgd moet worden.
- Doelen; soms oude, soms nieuwe.

Aan de beschrijving van de diverse domeinen gaat een inleidend hoofdstuk vooraf waarin we kernachtig proberen te verwoorden wat onze levensbeschouwelijke identiteit is.

Het plan wordt afgesloten met een overzicht van alle voornemens voor de komende vier jaar.

0. Gereformeerde identiteit en de pedagogische visie van onze school

Onze scholen maken deel uit van de vereniging *NoorderBasis*, scholen met de Bijbel. Het woord scholen moet in dit verband ook opgevat worden als een werkwoord. Leren en leven vanuit de Bijbel. De Bijbel is het boek waar al ons pedagogisch- en onderwijskundig handelen op is gebaseerd. Gereformeerd betekent dat we de Bijbel zien als het geopenbaarde Woord van God. Wij geloven dat God tot mensen spreekt in zijn Woord, de Bijbel. Anders gezegd, de Bijbel is door de Geest van God ingegeven. Het is dezelfde Geest die ons leert om dat Woord in onze levens te horen, te begrijpen en toe te passen en om zo ons leven vorm en inhoud te geven. Wij kennen God daarnaast ook uit zijn grote werken in de schepping rondom ons.

NoorderBasis is een vereniging van gereformeerde scholen voor basis-, speciaal basis en (voortgezet) speciaal onderwijs die zich baseert op de Bijbel en de drie "*formulieren van Enigheid*".

Het basisprincipe van onze identiteit is de samenvatting van Gods geboden in de woorden van Jezus zelf:

God liefhebben boven alles en je naaste liefhebben als jezelf.

Dit komt tot uiting in de volgende vier hoofdprincipes:

1. Jezus Christus staat centraal
2. Elk kind is uniek en mag Gods liefde stralen
3. Elk mens staat in relatie tot God en de medemens
4. Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid

1. Jezus Christus staat centraal

In onze scholen staat het Evangelie van Jezus Christus centraal. De liefde van Christus moet daarom in heel ons onderwijskundig en pedagogisch handelen leidend zijn. Jezus Christus, de Zoon van God, is ons door onze hemelse Vader gegeven als onze enige Verlosser - door het kruis. Onze redding uit de zonde is voor de volle honderd procent het werk van God door Christus. We worden alleen uit genade behouden. Die genade wordt

ons deel door het geloof: het geloof is de band die ons met Christus verbindt. Alleen door waar geloof in Hem worden we gered van de zonde. Dit geloof is niet onze verdienste, maar een gave van de Heilige Geest.

In de scholen willen we dit in praktijk brengen door te willen groeien in gehoorzaamheid aan God en door de negen vruchten van de Geest te laten ervaren: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing (Galaten 5:22). Alleen op deze wijze kan de liefde van Christus erfahrbaar worden.

Onze scholen weten zich nauw verbonden met het gezin en ook met de kerken. In al die verbanden gaat het om hetzelfde: leren leven met Christus. Wij streven ernaar om zonden en gebreken (bij leerkrachten, ouders en kinderen) eerlijk te benoemen, te belijden en te bestrijden.

2. *Elk kind is uniek en mag door Gods liefde stralen*

Ieder kind op onze scholen zien we als een uniek kind. Een kind van God door Hem prachtig geschapen en onvoorwaardelijk geliefd. Gods liefde wordt zichtbaar in het werk van Jezus, Gods Zoon, die de relatie tussen God en mens heeft hersteld. Zo zien we ook de kinderen, ieder in zijn of haar eigenheid met de eigen unieke gaven, talenten en karaktereigenschappen. In Mattheüs 5: 16 geeft Jezus aan dat wij, als kinderen van God, het licht zijn. Het is de liefde van God voor ons die in ons mag leven. Het is de kracht van zijn Zoon Jezus, zijn bewogenheid en zijn identiteit die ons in beweging zet. Die liefde en trouw aan ons wil Hij ook door kinderen laten zien en ervaren. Zo mogen ook de kinderen door het werk van Jezus stralen. God ziet zijn kinderen door zijn Zoon, alsof ze schoon zijn en dat ondanks de zonden die we nog steeds doen. Zij zijn het eigendom van Christus in leven en sterven (HC 1). Zo mogen kinderen genieten in het licht van Gods liefde.

Ook op school willen we, net als thuis, het geloof daarom dicht bij het kind brengen. We willen graag dat de school een middel mag zijn, waar het kind leert te geloven in en te vertrouwen op God en op al zijn beloften, waarmee Hij als eerste, nog voor we bestonden, naar ons toe is gekomen.

3. *Elk mens staat in relatie tot God en de medemens*

God heeft de mens zo geschapen dat hij behoefte heeft aan relaties. Een mens komt pas echt tot zijn recht wanneer hij in de juiste relatie staat met God, met de medemens en met Gods schepping. Zo heeft God de mens bedoeld om naar zijn wil te leven. Door de zonde zijn deze relaties vaak verstoord. Dit gegeven brengt met zich mee, dat de school daar duidelijk aandacht aan geeft in het onderwijs, maar ook in de alledaagse dingen.

Verticale relatie:

Heel ons leven mag gericht zijn op het eren en verheerlijken van de heilige God die we kennen als de Drie-enige: Vader, Zoon en Heilige Geest.

God heeft een plan met de wereld. Dat plan werkt God uit in zijn verbond met de gelovigen en hun kinderen. Dit verbond spreekt van Gods eindeloze liefde en trouw en is vol van zijn beloften. Al deze beloften (van vergeving, vernieuwing en eeuwig leven) zijn in Jezus Christus waarheid. Daarom worden kinderen gedoopt. De doop verwijst naar die beloften.

God vergadert zich ook een volk. Het gaat dan over de gemeente die het lichaam van Christus is en een woonplaats van God. Geloven is een persoonlijke verbondenheid met God, een verbondenheid die voor alles beleefd en gevoeld wil worden in de gemeenschap van de kerk van Jezus Christus.

Deze uitgangspunten zijn opnieuw ontdekt in de 16^e eeuw en opgeschreven in documenten: de belijdenisgeschriften die de basis vormen van de vereniging *NoorderBasis*.

Horizontale relaties

Ieder mens, en dus ook elk kind, heeft van nature behoefte aan relaties met andere mensen. Door de zonde kan hier gemakkelijk iets mis gaan. Hier ziet de school ook een taak in. Dit gegeven moet tot uiting komen in de omgang met de ander. Daarom besteden we op school tijd en energie aan de ontwikkeling van een christelijke manier van met elkaar omgaan en met de schepping.

4. *Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid*

In het onderwijs op onze scholen staat de ontwikkeling tot zelfstandigheid en sociaal functioneren op basis van Bijbelse waarden en normen centraal. Verantwoordelijkheid is onlosmakelijk aan zelfstandigheid verbonden. Dat geldt niet alleen voor de relatie met God, maar ook voor die met andere mensen. Daarnaast heeft het zelfstandig beslissingen kunnen nemen ook te maken met het zich verantwoordelijk weten over alles wat God geeft in zijn prachtige schepping, in de wereld, in de natuur en in onze leefomgeving. Zo hebben we veiligheid, transparantie en eerlijkheid hoog in het vaandel. In Christus vinden we de moed om ons kwetsbaar op te stellen, om zwak te zijn, om niet op onszelf en onze eigen vaardigheden te vertrouwen, maar volledig op Jezus en de kracht en wijsheid van zijn Geest, om fouten toe te geven, om vergeving te vragen, om recht door zee te zijn, om helder en tegelijk barmhartig te zijn. Kortom: we beleven dag in dag uit wat het betekent om van genade te mogen leven en om die genade ook aan elkaar uit te delen in liefde.

Pedagogische begrippen die hierbij ook van toepassing zijn: de ander willen helpen, willen dienen en respect hebben voor anderen, gehoorzaamheid, gewetensvorming en verwondering, zelfkennis en zelfreflectie. Deze dingen worden allemaal ingekleurd door het geloof in Christus. Dat bepaalt de omgang met elkaar. De liefde van Christus mag op deze wijze ervaarbaar worden in onze school en in gedragingen van medewerkers en kinderen. Onze school ziet zichzelf als een verlengstuk van de opvoeding thuis.

Samengevat willen we:

Kinderen mee-opvoeden tot zelfstandige persoonlijkheden, die God willen dienen met al hun gaven en talenten in alle relaties waarin God hen een plaats geeft.

1. Leiderschap

1.1 Waar staan we voor?

NoorderBasis staat voor goed, christelijk onderwijs. Goed leiderschap en management zijn daarvoor noodzakelijke voorwaarden binnen de organisatiestructuur; zij staat tevens daaraan ten dienste.

Leiderschap binnen *NoorderBasis* kenmerkt zich door geestelijk leiderschap. De leider inspireert, motiveert en stimuleert de leerkrachten om drager te zijn van de identiteit, om kwaliteit te leveren op alle fronten en veiligheid te bieden aan kinderen en medewerkers.

Goed leiderschap en management kenmerkt zich voor ons door:

- a) Bewaken, uitbouwen en uitdragen van de christelijke identiteit, sturing op primaire processen. De schoolleiding is zich er voortdurend van bewust dat het gaat om het behalen van hoge leerresultaten onder optimale pedagogische en sociale omstandigheden, zodat het maximale uit elk kind gehaald wordt. Op basis van Bijbelse waarden worden kinderen op school ook gevormd en opgevoed, bijvoorbeeld in het groeien naar zelfstandigheid, het dragen van verantwoordelijkheid en het positief omgaan met elkaar. Daardoor ontstaat de belangrijkste voorwaarde voor het leren, namelijk een veilige leeromgeving.
- b) Sturing op primaire processen houdt ook in dat de schoolleiding voortdurend alert is op de professionele ontwikkeling van de leerkrachten, met name op het gebied van het didactisch handelen, het klassenmanagement en de leerlingenzorg. De schoolleiding weet mensen te motiveren en te stimuleren. Hij is in staat om te beoordelen; structureel als het gaat om de ontwikkeling van leerkrachten en incidenteel in geval van disfunctioneren. Hij ontwikkelt zich ook zelf.
- c) Doelgericht denken. De schoolleiding weet waar hij met z'n school naar toe wil. Hij heeft dat verwoord in het schoolplan 2015-19 en stuurt daar op.
- d) De schoolleider bepaalt als eerste de schoolcultuur. Hij kan naast doortastendheid ook tactisch en empatisch handelen. Ook kan hij al naar gelang de omstandigheden en de persoon, de juiste aanpak kiezen (situationeel leiderschap)
- e) Hoog ambitieniveau. De schoolleiding heeft ten aanzien van de opbrengsten van zijn school een hoog ambitieniveau dat rekening houdt

- met de mogelijkheden van de kinderen. Hij heeft hoge verwachtingen van zijn medewerkers en stimuleert dat zij dat ook hebben van hun leerlingen.
- f) Ondernemerschap. De schoolleiding maakt een optimaal gebruik van het hem toegekende budget. Hij behaalt hiermee optimaal "rendement". Hij ziet de school als onderdeel van een bredere gemeenschap. Hij ziet kansen en benut die voor zijn school. Hij speelt in op te voorziene wijzigingen in de omstandigheden. Hij zet zijn school positief "op de kaart", in "Vensters PO" en door er te zijn in nuttige netwerken, in de wijk enz.
  - g) De schoolleiding zorgt er voor dat de leerkrachten voldoende gefaciliteerd zijn om hun primaire taak te kunnen uitvoeren.
  - h) De schoolleiding is er steeds op gericht om de school te promoten naar zowel de eigen achterban als ook naar toekomstige ouders.

Directeuren zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het op niveau houden en uitbouwen van de hiervoor benodigde competenties. Zij scholen zich hierin, zowel in teamverband als individueel. Zij zijn in staat te reflecteren op eigen handelen en dat bij te stellen. Zij zijn bereid van elkaar te leren.

1.2 Waar gaan we voor?

NoorderBasis richt zich ook de komende planperiode op resultaatgericht management. Resultaatgericht management gaat er van uit dat

- a) de school z'n eigen doelen stelt, gebaseerd op objectieve waarnemingen,
- b) er met het bovenschools management afspraken worden gemaakt over faciliteiten die nodig zijn om die doelen te bereiken,
- c) het bovenschools management zich in principe niet bemoeit met het proces dat de school volgt om die doelen te bereiken, tenzij doelen niet behaald worden,
- d) de schoolleiding twee keer per jaar verantwoording aflegt over de behaalde resultaten.

Dit gebeurt nadrukkelijk niet vanuit een afrekencultuur. De aansturing van de leidinggevende is er op gericht kinderen goed onderwijs te laten ontvangen en de professionals tot hun recht te laten komen. Het is hierbij van belang dat leidinggevend en op de hoogte zijn van verandermanagement, zodat ze de veranderingen die nodig zijn goed kunnen begeleiden en implementeren.

1.3 Doelen

- 1) Directeuren voldoen aan de competenties van het Schoolleidersregister (zie functieboek), ze hebben zich ge(her)registreerd en werken aantoonbaar aan hun verdere professionalisering;
- 2) Er wordt planmatig en resultaatgericht gewerkt;
- 3) De schooldirecteur promoot zijn school, mede gericht op de werving van leerlingen;
- 4) Elke school van *NoorderBasis* heeft een herkenbaar profiel en onderscheidt zich van de andere scholen in de nabije omgeving;
- 5) De bovenschoolse directie en de directeuren van de scholen kennen kansrijke veranderstrategieën en kunnen die toepassen.
- 6) De scholen hebben hun venster op www.vensterspo.nl gevuld met eigen informatie.

2. Strategie en Beleid

2.1 Waar staan we voor?

NoorderBasis staat voor goed, Bijbelgetrouw onderwijs. Vanuit onze gereformeerde grondslag, verwoord in de statuten, bieden de scholen van *NoorderBasis* goed onderwijs aan kinderen die allerlei gaven van God gekregen hebben.

NoorderBasis is in staat een breed spectrum aan te bieden. Naast zeventien reguliere scholen hebben we een SBO school en een (V)SO school onder ons bestuur. Voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen hebben we een bovenschoolse plusklas. Qua expertise hebben we orthopedagogen, een schoolpsycholoog, ambulante begeleiders en een logopedist in eigen dienst.

NoorderBasis legt het accent op de ononderbroken ontwikkeling van ieder kind, dat we zien als een uniek schepsel van God. We willen de kinderen in alle opzichten maximaal tot bloei laten komen, waarbij voortdurend gezocht wordt naar een optimale afstemming van het onderwijs op de individuele behoeften. We doen dit alles in een veilig klimaat, waarin kinderen zich gekend weten, door goed toegeruste en gemotiveerde leidinggevenden en leerkrachten. De sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen vinden we erg belangrijk. Het is basaal voor het goed kunnen leren. Rekenen en taal/lezen/spelling blijven belangrijke aandachtsgebieden in de komende periode. Wij willen echter, dat de leerlingen ook ten aanzien van de kennisgebieden (aardrijkskunde, geschiedenis en biologie), Engels, de ontwikkeling van sociale competenties en de creatieve gebieden zich eveneens optimaal kunnen ontwikkelen. In het (V)SO zijn de praktische vakken erg belangrijk.

Vanuit dit vertrekpunt komen acht richtinggevende doelstellingen naar voren:

- 1) De scholen van *NoorderBasis* stralen een herkenbare christelijke identiteit uit;
- 2) De scholen van *NoorderBasis* bieden passend onderwijs aan alle leerlingen;
- 3) De scholen van *NoorderBasis* behalen hoge resultaten op elk gebied;
- 4) De leerlingen, ouders, medewerkers van *NoorderBasis* en de inspectie zijn tevreden over de kwaliteit van het onderwijs op de scholen;

- 5) *NoorderBasis* heeft enthousiaste, betrokken en competente medewerkers; die op eigentijdse wijze onderwijs geven en hun werk doen vanuit hun christelijk geloof;
- 6) *NoorderBasis* is een financieel gezonde organisatie;
- 7) De scholen van *NoorderBasis* hebben een adequaat, eigentijds voorzieningenniveau;
- 8) De scholen leveren een constructieve bijdrage aan *NoorderBasis* als totale organisatie en omgekeerd.

Al het beleid van *NoorderBasis* moet uiteindelijk leiden tot realisatie van deze doelen. Deze zullen nadrukkelijk worden gecommuniceerd met alle geledingen van de organisatie en zullen ook herkenbaar terug te vinden zijn, zowel op bestuurs- als ook op schoolniveau.

Beleid

De directeuren van *NoorderBasis* zijn integraal verantwoordelijk voor alles wat er op hun school gebeurt en gebeuren moet. Anders dan vroeger zijn zowel het beleid van de school als de opbrengsten openbaar en moet publiek verantwoording worden afgelegd aan ouders, bevoegd gezag en inspectie. Dat doet de school ook; zij legt in haar jaarverslag verantwoording af aan alle belanghebbenden over de identiteit en de kwaliteit van het onderwijs en wat daarin verbeterd moet worden.

Om de goede dingen te doen en die ook goed te doen, wordt gebruik gemaakt van een integraal en cyclisch systeem van kwaliteitszorg. Startpunt van de (vierjaarlijkse) cyclus ligt bij het opnieuw in beeld brengen van de actuele situatie, de nul-meting. Op basis daarvan vindt bezinning, planning en uitvoering plaats. Verbeterpunten worden omgezet in actieplannen. In bijlage 2 wordt beschreven op welke wijze scholen van *NoorderBasis* de kwaliteitszorg vorm geven.

2.2 Waar gaan we voor?

Visie

NoorderBasis honoreert enerzijds de eigenheid van iedere school; dit komt tot uitdrukking in het verschil in beginsituatie en dus het verschil in voornemens. Daarnaast is ook verbondenheid een belangrijk item. Met elkaar vormen wij *NoorderBasis* en samen willen wij kinderen die aan ons zijn toevertrouwd

kwalitatief goed onderwijs bieden. Samen met de ouders dragen wij deze verantwoordelijkheid. We zien het daarom als wenselijk dat deze gezamenlijke verantwoordelijkheid vorm krijgt in gedeelde zorg en een hoge mate van ouderparticipatie in onze scholen.

Per 1 augustus 2014 is passend onderwijs ingevoerd. Bestuurlijk zijn de samenwerkingsverbanden ingericht. *NoorderBasis* heeft in zowel het samenwerkingsverband Groningen (20.01) als in Friesland (21.01) zitting in het bestuur.

De daadwerkelijke implementatie van passend onderwijs zal in de periode 2015-2019 vorm moeten krijgen. Onze visie op dit punt is dat in principe elk kind met welke specifieke ondersteuningsbehoefte dan ook, op een van onze scholen geplaatst moet kunnen worden. Uiteraard wordt wel zorgvuldig bekeken of het kind op de goede plek is. Ons uitgangspunt daarbij is "Regulier als dat kan, speciaal als dat nodig is".

In het schoolondersteuningsprofiel heeft iedere school aangegeven wat men kan.

Onze beleidsplannen, zowel die op bovenschools niveau als die op het niveau van de scholen (schoolplan), zijn ambitieus én realistisch. Medewerkers kennen die plannen, staan er achter en dragen bij aan de uitvoering en realisatie ervan. Optimaal communiceren is in dit kader van groot belang.

Beleid

In de afgelopen planperiode zijn diverse doelen gerealiseerd. Zo wordt de voortgang van het onderwijs, inclusief de toetsresultaten, twee keer per jaar besproken met de directeur onderwijs. De toetsen worden ook geanalyseerd. Wat de identiteit betreft is het stand beleid dat met alle ouders en met nieuwe leerkrachten een gesprek wordt gehouden waarbij de christelijke identiteit centraal staat.

Keuzes die scholen maken voor verbeteringen worden gebaseerd op dit bestuurlijk strategisch beleidsplan, hun zelfevaluatie, (recent) inspectierapport en/of tevredenheidsonderzoeken. Het planmatig werken vanuit de Deming-cyclus (PDCA) moet herkenbaar terug komen in de jaarplannen. Er wordt met name ingezet op het verbeteren en borgen van indicatoren waarvan aangetoond is dat die een directe invloed hebben op betere leerprestaties: didactisch handelen, leerlingenzorg, kwaliteitszorg. Daarnaast blijven de scholen zich richten op het bevorderen van de christelijke identiteit.

De slag naar meer cyclisch en systematisch werken moet nog worden uitgebreid naar de medewerkers. Met name het nog beter analyseren van leerresultaten (op school-, groeps- en kindniveau) en het op basis daarvan planmatig werken moet nog verder worden ontwikkeld.

2.3 Doelen

- 1) Het systeem van kwaliteitszorg is ingericht en geïmplementeerd;
- 2) Iedere school heeft een actueel ondersteuningsprofiel;
- 3) De scholen van *NoorderBasis* zijn in staat om minstens basisondersteuning, zoals vastgesteld door het bestuur van het betreffende samenwerkingsverband passend onderwijs, te bieden aan alle leerlingen. Dit is inclusief het ondersteunen van leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie.
- 4) *NoorderBasis* en de scholen van *NoorderBasis* profileren zich in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, de regio, de gemeente (LEA, CJG) en de schoolomgeving;
- 5) Expertise die beschikbaar is binnen *De Meerpaal* en *De Steiger* wordt optimaal aangewend op de reguliere scholen van *NoorderBasis*.

3. Management van medewerkers

3.1 Waar staan we voor?

Onze medewerkers zijn de dragers van de christelijke identiteit die wij willen uitstralen. Het personeelsbeleidsplan van NoorderBasis begint daarom met een hoofdstuk over identiteit, visie en beroepscode. In de beroepscode wordt een handvat gegeven met behulp waarvan de identiteit in het beroepsmatig functioneren nader kan worden omschreven. Personeelsleden kunnen ook op basis van deze beroepscode worden aangesproken op hun gedrag. Wij streven naar een cultuur waarbinnen collegialiteit, verantwoordelijkheid, van elkaar leren, het nastreven van excellente kwaliteit en het afleggen van verantwoordelijkheid gangbaar zijn.

Was het voorheen nog zo, dat de meeste leerkrachten een opleiding hebben gevolgd op de Gereformeerde Hogeschool, tegenwoordig komen er ook steeds meer mensen in dienst die hun opleiding op een neutrale PABO hebben gevolgd. Dat plaatst ons voor de vraag in hoeverre er op het punt van identiteit aanvullende scholing moet worden aangeboden.

Personeelsbeleid staat niet op zichzelf. Wij staan voor integraal personeelsbeleid; het is terug te vinden in de verschillende functies en instrumenten die bijdragen tot de persoonlijke groei van de medewerker en zo aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

In het personeelsbeleidsplan zijn alle onderdelen van IPB uitvoerig omschreven. Hier volstaan we met het noemen een aantal hoofdlijnen.

Er zijn duidelijke taak- en functieomschrijvingen. Dit is van belang om een helder beeld te hebben wie wat doet binnen de organisatie en wat het belang hiervan is voor het onderwijs. Op basis hiervan zijn competentieprofielen opgesteld. De hierin beschreven competenties zijn een vast onderdeel van de bijbehorende functionerings- en beoordelingsgesprekken.

Deze gesprekken maken, naast de POP gesprekken, deel uit van de gesprekscyclus. Deze cyclus heeft tot doel om op een gestructureerde manier actief aan de eigen ontwikkeling binnen de organisatie te werken. Van alle gesprekken wordt een verslag gemaakt.

Het bekwaamheidsdossier is een geordende verzameling van gegevens die aantoont dat de leerkracht bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt in afstemming met het beleid van de school.

De belangrijkste taak van een leerkracht is uiteraard het lesgeven. Daarnaast wordt van de leerkracht verwacht dat hij/zij een deel van de betrekkingssomvang wordt besteed aan deskundigheidsbevordering, voor- en nawerk en overige taken.

3.2 Waar gaan we voor?

NoorderBasis gaat voor deskundige, kwalitatief goede en betrokken leerkrachten, die werken vanuit hun christelijk geloof. Alle medewerkers werken aantoonbaar aan hun professionalisering. Ze maken actief deel uit van een lerende organisatie. Zij houden hun bekwaamheidsdossier actueel en registreren zich t.z.t. in het lerarenregister. Zij maken gebruik van het scholingsaanbod dat bovenschools en op schoolniveau wordt georganiseerd.

Er is een professioneel werkklimaat, waarbij het accent valt op positieve zaken. Wij willen ons vooral richten op wat mogelijk is, op kansen benutten en gelegenheid scheppen. Wij willen dat onze medewerkers initiatief tonen en dat successen gevierd worden.

De visie achter resultaatgericht management gaat er van uit dat medewerkers gemotiveerd zijn en blijven als ze doen waar ze goed in zijn, een zinvolle bijdrage kunnen leveren en zich kunnen ontwikkelen. Ze werken het best als duidelijk is wat hun taak is, als hun opdrachten helder zijn, als ze weten wat er van hen wordt verwacht, als ze betrokken worden, als ze ruimte krijgen om zelfstandig te werken en ze daarbij duidelijke feedback krijgen. Uit een gehouden tevredenheidsonderzoek blijkt dat de medewerkers tevreden zijn over *NoorderBasis* als werkgever. Dit willen we minstens vast houden.

3.3 Doelen

- 1) Het personeelsbeleidsplan (incl. beroepscode) is een levend document en is bekend bij alle medewerkers;
- 2) *NoorderBasis* beschikt over voldoende en competent personeel;

- 3) Startende medewerkers worden begeleid om vroegtijdige uitval te voorkomen en te zorgen dat ze uitgroeien tot capabele, vitale en gemotiveerde leerkrachten;
- 4) *NoorderBasis* geeft gelegenheid tot scholing en training op alle niveaus van de organisatie;
- 5) Ieder personeelslid krijgt en neemt zelf de verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling en welbevinden;
- 6) Persoonlijke ontwikkeling is gerelateerd aan schoolontwikkeling en is met name gericht op vergroten van didactische vaardigheden;
- 7) Ieder personeelslid onderhoudt een bekwaamheidsdossier dat voldoet aan de eisen van de wet BIO en de afspraken in het personeelsbeleidsplan (o.a. registratie in het lerarenregister);
- 8) Medewerkers zijn tevreden over de mogelijkheden tot participatie en inspraak;
- 9) Er wordt een besluit genomen over het aanbieden van scholing op het gebied van "christelijke identiteit";
- 10) Iedere school heeft voldoende medewerkers die geschoold zijn in het omgaan met kinderen met gedragsproblemen;
- 11) Bovenschools heeft *NoorderBasis* een ambulante begeleider in dienst die gespecialiseerd is in gedragsproblematiek;
- 12) De meest recente CAO is geïmplementeerd;
- 13) Het ziekteverzuimpercentage ligt in 2019 onder de 5%.

Het scholings- en professionaliseringsbeleid van *NoorderBasis* is verder uitgewerkt in het personeelsbeleidsplan.

4. Management van middelen

4.1 Waar staan we voor?

Huisvesting en uitrusting

De schoolgebouwen van *NoorderBasis* moeten uitdagende leeromgevingen zijn. Alle ruimtes, maar ook de pleinen, zijn netjes en opgeruimd en veilig voor kinderen en medewerkers. De kamers van de directeur en de IB'er zijn voor gasten eenvoudig te vinden. Qua voorzieningen beschikken scholen over eigentijdse leermethodes en ICT.

Het centrale kantoor in Noorderhorn is representatief voor *NoorderBasis*. Alle gebouwen zijn uitnodigend en transparant. Ze zijn toegankelijk voor mindervaliden.

Binnen *NoorderBasis* gaan we verantwoord om met de middelen die ons beschikbaar zijn gesteld. Dat houdt o.a. in dat we verspilling zoveel mogelijk tegen gaan.

Financiën

Er wordt altijd, zowel door de bovenschoolse organisatie als de scholen, geopereerd binnen de vastgestelde begroting.

Een begroting is meer dan een budget. Er hoort als regel altijd een plan bij. Met het beschikbare geld wil je doelen bereiken. Schooldirecteuren zetten de aan hen beschikbaar gestelde middelen in om de gestelde doelen te bereiken. Ze leggen daar ook verantwoording over af.

De meerjarenbegroting is solide en transparant en is gekoppeld aan uit te voeren beleid in de planperiode.

Er wordt op transparante wijze verantwoording afgelegd over de inzet van de middelen.

4.2 Waar gaan we voor?

Huisvesting en uitrusting

De scholen zijn inspirerende accommodaties die de mogelijkheid bieden om schoolidealen te realiseren. Daarvoor is het nodig dat scholen hun visie op een 'uitdagende leeromgeving' beschrijven. Verkeersveiligheid om de school is een voortdurende punt van aandacht.

In de afgelopen periode is er op dit gebied veel gerealiseerd. De schoolgebouwen van *NoorderBasis* zijn aan de buitenkant herkenbaar als "gereformeerde scholen". Ze zijn veilig, netjes, functioneel en kwalitatief goed. Er is een meerjarig onderhoudsplan, zodat het onderhoud van de gebouwen efficiënt en adequaat kan worden uitgevoerd. Ook is er een meerjarig investeringsplan voor leermiddelen, meubilair en ICT. De ICT-voorzieningen op de scholen zijn bij de tijd. Zowel *NoorderBasis* als geheel als alle scholen van *NoorderBasis* hebben aantrekkelijke, actuele websites.

Het centrale kantoor in Noordhorn wordt door medewerkers en externen als gastvrij en professioneel ervaren. De mensen die in de scholen en in het centrale kantoor werken, vinden de fysieke arbeidsomstandigheden daar goed. Medewerkers ervaren het centrale kantoor in Noordhorn als een professionele werkplek waar men laagdrempelig kan binnenstappen, ondersteuning kan vragen en krijgen en waar men bijvoorbeeld kan vergaderen. Ook externen ervaren het kantoor als een professionele werkplek.

Financiën

NoorderBasis wil financieel gezond blijven, ook in een tijd waarin de prognoses m.b.t. het leerlingenaantal een dalende tendens laat zien.

4.3 Doelen

Huisvesting en uitrusting

- 1) Medewerkers en leerlingen gaan verantwoord om met (leer)middelen en verbruiksmateriaal;
- 2) Alle gemeenschappelijke documenten, beleidsnotities en protocollen zijn overzichtelijk en toegankelijk beschikbaar;
- 3) Er is een meerjarig vervangingsplan m.b.t. het meubilair;
- 4) Scholen van *NoorderBasis* zijn op het gebied van ICT eigentijds ingericht.

Financiën

- 5) De financiële bedrijfsprocessen zijn voor betrokkenen inzichtelijk;

- 6) Er is een goed functionerend management informatiesysteem; risico's worden voortdurend gemonitord en bestreden;
- 7) De planning & control cyclus is goed ingericht;
- 8) Er is een meerjarig formatieplan, dat rekening houdt met de prognoses van de leerlingenaantallen.

5. Management van de inhoud en van processen

5.1. Waar staan we voor?

Het primaire proces: onderwijskundig

Het primaire proces (= alle pedagogische en didactische facetten van het onderwijs) is het belangrijkste beleidsgebied binnen onze scholen. Wij zijn er immers om onderwijs te verzorgen. Daarbij gaat het ons om de totale ontwikkeling van kinderen: cognitief, sociaal-emotioneel, creatief. De basis daarvoor is een goed pedagogisch klimaat. De schoolleider is in de eerste plaats onderwijskundig leider.

Scholen van *NoorderBasis* profileren zich individueel. Dat betekent dat op bovenschools niveau alleen in algemene zin over aspecten van het primaire proces wordt gesproken.

Het bovenschoolse management heeft een belangrijke rol in monitorende en controlerende zin. Ieder jaar legt het bovenschoolse management verantwoording af aan het bestuur en de onderwijsinspectie over de onderwijskwaliteit van de scholen. De schooldirecteuren leggen verantwoording af over het gevoerde schoolbeleid (onderwijskundig en financieel) in de managementgesprekken met en de rapportages aan het bovenschoolse management.

Als *NoorderBasis* zien wij de leerkracht als de belangrijkste succesfactor bij het leren van kinderen op school. We laten ons hierbij inspireren door good practices die in onderzoek hun waarde hebben bewezen.

Het secundaire proces: ondersteunend

Het secundaire proces ondersteunt het primaire. Bepaalde onderdelen van het secundaire proces (zorgstructuur, kwaliteitszorgsysteem) worden verzorgd of ondersteund op bovenschools niveau. Er wordt planmatig en cyclisch gewerkt.

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn ingericht. Nu komt de tijd dat scholen hun leerlingenzorg herijken. Leidend daarbij is voor ons dat elk kind op de juiste plek zit. Dat is als regel op de reguliere basisschool. Maar sommige kinderen zijn beter af op het (V)SO of het SBO.

Alle scholen hebben inmiddels een ondersteuningsprofiel. Daarin geven zij aan wat ze aan ondersteuning kunnen bieden. Wij zien het profiel als een ontwikkelinstrument, dat momenteel zeker nog niet af is. Afstemming van instructie, verwerking en leertijd, handelingsgericht werken e.d. vragen om herijking van het didactisch handelen en de leerlingenzorg. Elke school heeft een ondersteuningsteam, dat bestaat uit de directeur, de IB'er en de orthopedagoog van het bestuur.

5.2 Waar gaan we voor?

Het primaire proces: onderwijskundig

Wij gaan voor een goed pedagogisch klimaat en voor een christelijke identiteit. Wat het meten van de opbrengsten aan het einde van de schoolloopbaan van de leerlingen betreft, gebruikt iedere school, m.u.v. *De Meerpaal* en *De Steiger*, de CITO Eindtoets. De eindopbrengsten van het onderwijs op alle scholen van *NoorderBasis* zijn goed. Gemiddeld scoren we boven het landelijk gemiddelde. Ook de scores op rekenen en taal zijn bovengemiddeld en er zijn geen zwakke scholen. De tussenresultaten voor taal /lezen en rekenen liggen minstens 10% hoger dan het landelijk gemiddelde. In termen van ParnasSys minstens 3,3. Het (V)SO werkt eveneens opbrengstgericht en streeft naar de kerndoelen voor het (V)SO, maar dan aan de hand van individuele ontwikkelingsperspectieven. Rekenen en taal/lezen/spelling blijven belangrijke aandachtsgebieden in de komende periode. Wij willen echter, dat de leerlingen ook ten aanzien van de kennisgebieden (aardrijkskunde, geschiedenis en biologie), Engels, de ontwikkeling van sociale competenties en de creatieve gebieden zich eveneens optimaal kunnen ontwikkelen.

Het onderwijs is opbrengstgericht. Het didactisch concept is het model interactieve gedifferentieerde directe instructie.

De zorg voor leerlingen zowel die aan de "onderkant", voor wie een eigen ontwikkelingsperspectief wordt vastgesteld, als de meer- en hoogbegaafde leerlingen wordt planmatig uitgevoerd. *NoorderBasis* continueert de bovenschoolse plusklas. De (V)SO school werkt met Eigen leerlijnen en uitstroomprofielen per leerling.

Het secundaire proces: ondersteunend

NoorderBasis heeft eigen orthopedagogen in dienst. Zij kennen de school, de mensen die er werken en het beleid van *NoorderBasis*. Zij bieden op een laagdrempelige manier ondersteuning en begeleiding. Deze ondersteuning is vraaggestuurd, handelingsgericht, oplossingsgericht en pro-actief.

Alle medewerkers van *NoorderBasis* zijn actief betrokkenen, die actief deel uitmaken van een lerende organisatie. Zij zijn de spil van de organisatie. Ze zijn competent en bekwaam en werken aan verdergaande professionalisering. Dit komt ten goede aan de kinderen.

Scholen hebben een goed toetsbeleid, waarmee de ontwikkeling gevolgd kan worden van het individuele kind, de groep en de school als geheel. Ook van de jongste kinderen wordt de ontwikkeling gevolgd door middel van observaties. Toetsgegevens worden vastgelegd in een geautomatiseerd leerlingvolg- en administratiesysteem. Vanuit dit systeem, ParnasSys, worden trends in resultaten gegenereerd die mede de input vormen voor het te voeren beleid op drie niveaus: kind, groep en school. Achterliggende gedachte hierbij is dat schooldirectie en het bovenschoolse management tijdig worden geïnformeerd en indien nodig kunnen ingrijpen als de ontwikkelingen achterblijven.

In elke laag van de organisatie moet het vanzelfsprekend zijn om systematisch zelfevaluatie te houden om tot kwaliteitsverbetering te komen. Op schoolniveau doen we dat eens in de vier jaar. Ieder jaar houden we een tevredenheidsonderzoek, steeds onder een andere doelgroep. Zo komen ouders, medewerkers en leerlingen eens per drie jaar aan de beurt.

Veel zaken zijn inmiddels uitgewerkt in de bovenschoolse notities Opbrengst gericht werken. Deze moeten jaarlijks worden geactualiseerd. Processen dienen zodanig te zijn ingericht dat planmatig wordt gewerkt aan de realisatie van de doelen die binnen *NoorderBasis* zijn geformuleerd. Ontwikkelingen worden gevolgd, betrouwbare sturingsinformatie wordt gegenereerd, opbrengsten worden in kaart gebracht en adequate ondersteuning wordt geboden op het gebied van personeel, onderwijs, organisatie, financiën en huisvesting.

5.3 Doelen

- 1) Onze scholen hebben allemaal minstens basisarrangement van de inspectie;
- 2) Op de eindtoets scoren de reguliere basisscholen van NoorderBasis bovengemiddeld; dat geldt ook voor rekenen en taal afzonderlijk;
- 3) Op de tussentijdse toetsen scoort NoorderBasis op alle gebieden voldoende;
- 4) Op alle basisscholen wordt volgens directie instructie gewerkt;
- 5) De ondersteuning op de basisscholen door de orthopedagogen wordt uitgewerkt in een notitie;
- 6) De reguliere basisscholen realiseren op de wereldoriënterende vakken en op Engels de kerndoelen;
- 7) De scholen in Friesland voldoen aan de voor Frysk vastgestelde kerndoelen;
- 8) De scholen van NoorderBasis hebben een goede zorgstructuur en bieden passend onderwijs aan alle leerlingen;
- 9) De zorg wordt planmatig uitgevoerd, geëvalueerd en indien nodig bijgesteld;
- 10) De scholen van NoorderBasis hebben beleid voor meer- en hoogbegaafde leerlingen;
- 11) Op alle scholen worden ouders actief betrokken bij de ontwikkeling van de kinderen;
- 12) Ouders zijn tevreden over de ondersteuning en het onderwijsaanbod;
- 13) De scholen van *NoorderBasis* geven betekenisvol onderwijs dat gekenmerkt wordt door de identiteit en dat ook anderszins aansluit bij de leerlingenpopulatie;

De verschillende leergebieden zijn beschreven in bijlage 1. Het kwaliteitsbeleid van *NoorderBasis* is uitgewerkt in bijlage 2.

6. **Waardering**

6.1 Waar staan we voor?

Waardering door medewerkers

Onze medewerkers doen gemotiveerd en enthousiast hun werk en zij voelen zich veilig.

Waardering door leerlingen en ouders

We weten hoe onze klanten (ouders en leerlingen) over ons denken. Zij zijn tevreden en ervaren onze scholen als kwalitatief goed en veilig.

Waardering door bestuur en onderwijsinspectie

Bestuur en inspectie baseren zich op rapportages vanuit de scholen. Die moeten betrouwbaar zijn en informatie geven waarmee gestuurd kan worden. Daarnaast krijgen bestuur (via de bovenschoolse directie) en de inspectie hun informatie uit eigen waarneming: de klassenbezoeken. Ieder jaar heeft de inspectie een bestuursgesprek met de bovenschoolse directie.

6.2 Waar gaan we voor?

Waardering door personeel

Iedere drie jaar meten we de tevredenheid van de medewerkers. Wij willen dat men de school als organisatie en *NoorderBasis* als werkgever positief waardeert.

Waardering door leerlingen en ouders

Iedere drie jaar meten we de tevredenheid van de leerlingen en de ouders. Wij willen dat zij tevreden zijn over de school en het onderwijs.

Waardering door bestuur en onderwijsinspectie

Minstens twee keer per jaar spreekt de directeur onderwijs met de schooldirecteur (en IB'er) over de kwaliteit van het onderwijs. Dit gebeurt aan de hand van door de school ingediende rapportages over de opbrengsten en de schoolontwikkeling. De agenda van de eerste bespreking, die z.s.m. na aanvang van het schooljaar plaats vindt, bestaat in ieder geval uit de eindtoets en de tussentijdse toetsen van juni van vorig

schooljaar. De school heeft de toetsen geanalyseerd volgens het binnen de vereniging afgesproken model en daaruit conclusies getrokken voor de vervolg. Op de agenda staat ook het door de school gemaakt jaarverslag van de schoolontwikkeling van vorig jaar en de plannen voor het net begonnen jaar. Tijdens de tweede besprekronde, die in maart wordt gehouden, gaat het over de toetsen van januari, de analyse daarvan en de voortgang van de schoolontwikkeling.

Verenigingsbreed zijn streefscores en normen vastgesteld. De ondergrens van de inspectie m.b.t. de tussentijdse toetsen geldt ook bij ons als absolute ondergrens. Wij hebben er echter – uitgedrukt in vaardigheidsscores – twee punten bovenop gelegd. Een gemiddelde score die zich op minder dan twee punten boven de ondergrens bevindt noemen wij risicovol. De school moet daar mee aan de slag. Eens per twee jaar brengt de directeur onderwijs een bezoek aan de klassen. Hij observeert leerkrachten en spreekt met hen over mogelijke verbeteringen. Aan de schooldirectie wordt verslag uit gebracht. De indicatoren van het toezichtskader van de inspectie zijn hierbij het uitgangspunt.

Jaarlijks heeft de inspectie een bestuursgesprek met de bovenschoolse directie. Die stelt dan het toezichtsarrangement per school vast. Wij willen dat alle scholen minstens in het basisarrangement vallen.

6.3 Doelen

- 1) Elke school werkt op schoolniveau aan het realiseren van de bij de diverse domeinen vermelde doelen;
- 2) De cyclus van planning & control is op alle niveaus in de organisatie ingevoerd (meerjarige ontwikkeling, jaarplannen, managementrapportages);
- 3) Financiële kengetallen op bovenschools niveau zijn beschikbaar. Deze kengetallen worden trendmatig geanalyseerd;
- 4) Personele kengetallen zijn beschikbaar en zijn trendmatig geanalyseerd. Op basis van de kengetallen en de analyses wordt beleid ontwikkeld en zo nodig bijgesteld;
- 5) We werken voortdurend aan verbetering van de jaarverslagen, zowel op school- als op bestuursniveau.

Overzicht van alle voornemens

Hieronder staan de voornemens uit de vorige hoofdstukken die om actie vragen. Ook is aangegeven van wie actie wordt gevraagd en in welk jaar de bewuste actie moet worden uitgevoerd. In de laatste kolom staat aangegeven of de activiteit door schoolleiders mee genomen moet worden in het schoolplan. ¹

BM: Bovenschools management; SL: Schoolleider; X: Invoeren; * Onderhouden;

>> (vervolg)actie door

	Doel	Wie, hoe?	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	Naar school- plan?
1.1	Directeuren voldoen aan de competenties van het Schoolleidersregister (zie functieboek), ze hebben zich ge(her)registreerd en werken aantoonbaar aan hun verdere professionalisering.	SL	x	*	*	*	x
1.6	De bovenschoolse directie en de directeuren van de scholen kennen kansrijke veranderstrategieën en kunnen die toepassen.	Voorstel BM; event. scholing			x		
1.7	De scholen hebben hun venster op www.vensterspo.nl gevuld met eigen informatie.	SL	x				
2.1	Het systeem van kwaliteitszorg is ingericht en geïmplementeerd.	Voorstel BM; >> SL	x	*	*	*	
2.2	Iedere school heeft een actueel ondersteuningsprofiel.	Voorstel BM >> SL	x		x		x
2.3	Scholen zijn in staat leerlingen met dyslexie en dyscalculie adequaat te ondersteunen.	Voorstel BM	x				
3.1	Het personeelsbeleidsplan (incl. beroepscode) is een levend document en is bekend bij alle	BM: nieuw pbp BM: Voorstel	x				
				x			

¹ De voornemens die hier niet worden genoemd, maar wel staan vermeld in de vorige hoofdstukken, blijven vragen om aandacht en onderhoud

	medewerkers.	Beroepscode					
3.5	Ieder personeelslid onderhoudt een bekwaamheidsdossier dat voldoet aan de eisen van de wet BIO en de afspraken in het personeelsbeleidsplan (o.a. registratie in het lerarenregister)	Voorstel BM inzake op orde maken dossier Voorstel BM inzake registratie	x	*	*	*	x
3.9	Er wordt een besluit genomen over het aanbieden van scholing op het gebied van "christelijke identiteit".	Voorstel BM	x				
3.10	Iedere school heeft voldoende medewerkers die geschoold zijn in het omgaan met kinderen met gedragsproblemen.	Voorstel BM: scholing organiseren	x	x	x	x	x
3.11	Bovenschools heeft <i>NoorderBasis</i> een ambulante begeleider in dienst die gespecialiseerd is in gedragsproblematiek.	Voorstel BM	x	x			
3.12	De meest recente CAO is geïmplementeerd.	Voorstellen BM voor diverse onderdelen	x	*	*	*	
4.3	Er is een meerjarig vervangingsplan m.b.t. het meubilair.	BM/SL	x				
5.2	Op de eindtoets scoren de reguliere basisscholen van <i>NoorderBasis</i> bovengemiddeld; dat geldt ook voor rekenen en taal afzonderlijk.	SL	*	*	*	*	x
5.3	Op de tussentijdse toetsen scoren de reguliere basisscholen van <i>NoorderBasis</i> op alle gebieden voldoende.	SL	*	*	*	*	x
5.4	Op alle basisscholen wordt volgens het directe instructie model gewerkt.	SL	*	*	*	*	x
5.5	De ondersteuning door de orthopedagogen wordt uitgewerkt in een notitie o.i.d.	Voorstel BM/ ortho's	x				
5.7	De scholen in Friesland voldoen aan de voor Frysk vastgestelde kerndoelen.	Voorstel BM >> SL		x			x
5.9	De zorg wordt planmatig uitgevoerd, geëvalueerd en indien nodig bijgesteld;	SL op basis van bestaand materiaal	*	*	*	*	x

5.10	De scholen van <i>NoorderBasis</i> hebben beleid voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.	SL op basis van bestaand materiaal	*	*	*	*	x
------	---	------------------------------------	---	---	---	---	---

Beschrijving van de leer- en vormingsgebieden

In deze bijlage, die deel uit maakt van het Strategisch Beleidsplan, beschrijven wij onze visie op de leer- en vormingsgebieden zoals de Wet op het primair onderwijs voorschrijft in artikel 9 lid 1, 2 en 4 en art. 12 lid 2.² Scholen van NoorderBasis streven er met hun aanpak naar de kerndoelen te realiseren.

1. Bijbelonderwijs

Bijbelonderwijs is een wezenlijk onderdeel van het onderwijs op onze Gereformeerde school. Ons uitgangspunt is dat Bijbel het onfeilbare Woord van God is. Met Bijbelonderwijs hebben wij een aantal doelen voor ogen. Wij willen dat de leerlingen geloven dat de Bijbel Gods Woord is, kennis hebben van (met name) de geschiedkundige gedeelten van de Bijbel, God en de naaste lief te hebben en een aantal psalmen, gezangen en bijbelteksten kennen.

2. Taalonderwijs

Taalonderwijs is van belang omdat de rol van taal bij het verwerven van inhoud en vaardigheden in alle leergebieden (en de transfer daartussen) evident is. Het onderwijs in Nederlands als tweede taal heeft dat besef de laatste jaren sterk doen groeien. Taalonderwijs is dus van belang voor het succes dat kinderen in het onderwijs zullen hebben en voor de plaats die ze in de maatschappij zullen innemen. Daarnaast heeft taal een sociale functie. Kinderen dienen hun taalvaardigheid te ontwikkelen, omdat ze die nu en straks in de maatschappij hard nodig hebben. Dat houdt onder meer in dat het onderwijs waar mogelijk uitgaat van communicatieve situaties: levensechte en boeiende leesteksten, gesprekken over onderwerpen die kinderen bezig houden en een echte correspondentie met kinderen van andere scholen. Taalverwerving en -onderwijs verlopen als het ware in cirkels: het gaat vaak om dezelfde inhoud, maar de complexiteit en de mate van beheersing nemen toe. Anders gezegd: het onderwijs in Nederlandse taal is er op gericht dat kinderen in de beheersing van deze taal in en buiten school steeds competentere taalgebruikers worden. Die competenties zijn te typeren in vier trefwoorden:

kopiëren: zo letterlijk mogelijk een handeling nadoen (overschrijven van het bord bijvoorbeeld).

beschrijven: op eigen wijze (in eigen woorden) toepassen van een vaardigheid (verslag uitbrengen, informatie geven of vragen bijvoorbeeld).

---

² Als basis voor deze beschrijving is gebruik gemaakt van <http://tule.slo.nl/>

structureren: op eigen manieren ordening aanbrengen.

beoordelen: reflectie op mogelijkheden, evalueren.

Deze trefwoorden zijn niet zonder meer tot formuleringen in kerndoelen te verwerken, omdat het vaak gaat om een combinatie van competenties.

De schriftelijke taalvaardigheid neemt een belangrijke plaats in. 'Geletterdheid' veronderstelt meer dan alleen de techniek van lezen en schrijven. Ook inzicht in de maatschappelijke functie ervan en een positieve attitude maken er deel van uit. Deze ontwikkeling begint eigenlijk al voor de basisschool, bij voorlezen en vertellen in het gezin, en wordt verder ontwikkeld in alle groepen.

Ook al is de ontwikkeling van de schriftelijke taalvaardigheid van belang, de ontwikkeling van de mondelinge taalvaardigheid verdient blijvende aandacht. Uitbreiding van de woordenschat, aandacht voor taal en denken, toepassen van luisterstrategieën, voorlezen en vertellen: het zijn activiteiten die de mondelinge taalvaardigheid verder ontwikkelen, maar daarnaast voorwaardelijk zijn voor het schriftelijke domein.

Beschouwing van taal en taalgebruik geeft kinderen 'gereedschappen' om over taal te praten en na te denken. Traditioneel ging het hierbij om grammatica, soms ook om de beschouwing van interessante taalverschijnselen. Tegenwoordig denkt men hierbij vooral aan inzicht in eigen en andermans taalgebruikstrategieën, zodat een kind leert deze steeds bewuster en doelgerichter in te zetten. Naast aandacht voor taal als systeem, is er ook reflectie op taalgebruik. Taalbeschouwing dient geen op zichzelf staand onderdeel te vormen, maar geïntegreerd te worden met (onderdelen uit) de overige domeinen.

3. Engels

Beheersing van de Engelse taal wordt voor iedereen steeds belangrijker door de toenemende internationalisering, groeiende mobiliteit en de uitbreidende mogelijkheden om te communiceren via nieuwe media. De plaats van Engels in het basisonderwijs wordt gefundeerd door Europees beleid en door het uitgangspunt dat een redelijke beheersing van die taal bereikt wordt wanneer vroeg met het onderwijs in Engels begonnen wordt.

Het doel van Engels is om een eerste basis te leggen om te kunnen communiceren met moedertaalsprekers of anderen die buiten de school Engels spreken. Die eerste aanzet wordt later, in de periode van de basisvorming, verder ontwikkeld. In de basisschool wordt het onderwijs in de Engelse taal, waar mogelijk, in samenhang gebracht met inhouden van andere vakken. Bijvoorbeeld met de inhouden in oriëntatie op jezelf en de wereld. Het gaat dan om eenvoudige alledaagse onderwerpen als 'woonomgeving', 'vrije tijd en hobby's', 'het lichaam' en 'het weer'.

In het basisonderwijs gaat het bij het onderwijs in de Engelse taal vooral om mondelinge communicatie en om het lezen van eenvoudige teksten. Het schrijven beperkt zich tot het kennismaken met de schrijfwijze van een beperkt aantal, vaak voorkomende Engelse woorden. Voorts leren kinderen om woordbetekenissen en schrijfwijzen van woorden op te zoeken met behulp van het woordenboek.

4. Friese taal

Basisscholen in de provincie Friesland dienen onderwijs in de Friese taal op te nemen in hun aanbod op grond van artikel 4 van de Wet op het Primair Onderwijs.

Onderwijs in het Fries heeft, evenals onderwijs in het Nederlands, een maatschappelijke functie. De maatschappelijke functie valt samen met dezelfde functie van het onderwijs in het Nederlands: de rol van taal bij het verwerven van inhouden en vaardigheden in alle leergebieden en de transfer tussen taal en 'andere vakken'. In scholen waar Fries aangeboden wordt, staat dit onderwijs daarom niet los van onderwijs in het Nederlands. Tussen beide is transfer, bijvoorbeeld: uitbreiding van de woordenschat, luister- en leesstrategieën, taalbeschouwing.

Naast een maatschappelijke functie heeft het onderwijs in het Fries een sociale en culturele functie. Kinderen worden vertrouwd met het leren zich uit te drukken in de taal die in de provincie, de regio, de plaats, de buurt en het gezin in informele en formele situaties gebruikt wordt. Daarmee nemen zij ook deel aan de cultuur van de eigen streek, voor zover die samenhangt met het gebruik van het Fries.

In het aanbod neemt mondeling taalonderwijs een belangrijke plaats in. Het zal daarbij gaan om onderwerpen waarmee de kinderen vertrouwd zijn en om relatief eenvoudige competenties als beschrijven en ordenen. Enige vaardigheid in het lezen wordt ook nagestreefd. Het gaat daarbij om voor kinderen interessante teksten waarbij leesplezier van meer gewicht is dan het oefenen van leesbegrip.

Net als in het onderwijs in het Nederlands is het verwerven van luister-, lees- en woordenschatstrategieën van belang. Die zijn voor een deel overdraagbaar uit (of naar) het onderwijs in Nederlandse taal. Behalve deze samenhang in strategieën is taalbeschouwing in brede zin een domein dat een rijke bron van geplande of incidentele lessen kan vormen: de positie van het Fries in Nederland en in de eigen provincie, verschillen en overeenkomsten tussen Fries en Nederlands in gebruik, vorm, woordenschat en dergelijke.

5. Rekenen en wiskunde

In de loop van het primair onderwijs verwerven kinderen zich - in de context van voor hen betekenisvolle situaties - geleidelijk vertrouwdheid met getallen, maten, vormen, structuren en de

daarbij passende relaties en bewerkingen. Ze leren 'wiskundetaal' gebruiken en worden 'wiskundig geletterd' en gecijferd. De wiskundetaal betreft onder andere rekenwiskundige en meetkundige zegswijzen, formele en informele notaties, schematische voorstellingen, tabellen en grafieken en opdrachten voor de rekenmachine. 'Wiskundig geletterd' en gecijferd betreft onder andere samenhangend inzicht in getallen, maatzicht en ruimtelijk inzicht, een repertoire van parate kennis, belangrijke referentiegetallen en -maten, karakteristieke voorbeelden en toepassingen en routine in rekenen, meten en meetkunde. Meetkunde betreft ruimtelijke oriëntatie, het beschrijven van verschijnselen in de werkelijkheid en het redeneren op basis van ruimtelijk voorstellingsvermogen in twee en drie dimensies.

De onderwerpen waaraan kinderen hun 'wiskundige geletterdheid' ontwikkelen, zijn van verschillende herkomst: het leven van alledag, andere vormingsgebieden en de wiskunde zelf. Bij de selectie en aanbieding van de onderwerpen wordt rekening gehouden met wat kinderen al weten en kunnen, met hun verdere vorming, hun belangstelling en de actualiteit, zodat kinderen zich uitgedaagd voelen tot wiskundige activiteit en zodat ze op eigen niveau, met plezier en voldoening, zelfstandig en in de groep uit eigen vermogen wiskunde doen: wiskundige vragen stellen en problemen formuleren en oplossen.

In de rekenwiskundeles leren kinderen een probleem wiskundig op te lossen en een oplossing in wiskundetaal aan anderen uit te leggen. Ze leren met respect voor ieders denkwijze wiskundige kritiek te geven en te krijgen. Het uitleggen, formuleren en noteren en het elkaar kritiseren leren kinderen als specifiek wiskundige werkwijze te gebruiken om alleen en samen met anderen het denken te ordenen, te onderbouwen en fouten te voorkomen.

6. Oriëntatie op jezelf en de wereld

In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke omgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. Leerlingen oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij, veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed.

Kinderen zijn nieuwsgierig. Ze zijn voortdurend op zoek om zichzelf en de wereld te leren kennen en te verkennen. Die ontwikkelingsbehoefte is een aangrijpingspunt voor dit leergebied. Tegelijk stelt de samenleving waarin kinderen opgroeien haar eisen. Kinderen vervullen nu en straks taken en rollen, waarop ze via onderwijs worden voorbereid. Het gaat om rollen als consument, als verkeersdeelnemer en als burger in een democratische rechtstaat. Kennis over en inzicht in

belangrijke waarden en normen en weten hoe daarnaar te handelen, zijn voorwaarden voor samenleven. Respect en tolerantie zijn er verschijningsvormen van.

Bij het leren kennen van de wijze waarop mensen hun omgeving inrichten, spelen economische, politieke, culturele, technische en sociale aspecten een belangrijke rol. Het gaat daarbij om datgene wat van belang is voor betekenisverlening aan het bestaan, om duurzame ontwikkeling, om (voedsel)veiligheid en gezondheid en om technische verworvenheden.

Bij het oriënteren op de natuur gaat het om jezelf, om dieren en planten en natuurverschijnselen. Bij de oriëntatie op de wereld gaat het om de vorming van een wereldbeeld in ruimte en tijd. Leerlingen ontwikkelen een geografisch wereldbeeld aan de hand van gebieden en met behulp van kaartvaardigheden. Ze ontwikkelen een historisch wereldbeeld. Dat betekent dat ze kennis hebben van historische verschijnselen in delen van de wereld en van chronologie. Leerlingen leren hun wereldbeeld (over henzelf en de wereld) aan de hand van actuele onderwerpen voortdurend 'bij de tijd' te brengen.

Waar mogelijk worden onderwijsinhouden over mensen, de natuur en de wereld in samenhang aangeboden. Dit komt het 'begrijpen' door leerlingen ten goede en draagt voorts bij aan vermindering van de overladenheid van het onderwijsprogramma. Ook inhouden uit andere leergebieden worden betrokken op de 'oriëntatie op jezelf en de wereld'. Te denken valt aan het lezen en maken van teksten (begrijpend lezen), het meten en het verwerken van informatie in onder andere tabellen, tijdlijn en grafieken (rekenen/wiskunde) en het gebruik van beelden en beeldend materiaal (kunstzinnige oriëntatie). Onderwijs is er immers vooral op gericht om leerlingen zicht te geven op betekenis en samenhang.

De kerndoelen van het leergebied **Oriëntatie op jezelf en de wereld** zijn ingedeeld in vier domeinen:

- Mens en samenleving (kerndoelen 34 t/m 39)
- Natuur en techniek (kerndoelen 40 t/m 46)
- Ruimte (kerndoelen 47 t/m 50)
- Tijd (kerndoelen 51 t/m 53)

Het domein '**Mens en samenleving**' gaat in op maatschappelijke thema's als gezondheid, milieu en consumentengedrag. Het gaat ook over sociale vaardigheden en burgerschap.

Sociale vaardigheden

De school wil de kinderen leren om op een goede manier met elkaar om te gaan. In onze Gereformeerde pedagogische visie is dat onderlinge dienstbetoon een wezenlijk element. De christelijke grondhouding "je naaste liefhebben als jezelf" speelt daarbij een belangrijke rol. Verder is het van belang, dat kinderen zich in onze complexe maatschappij kunnen handhaven. Daarom willen wij de kinderen houdingen en vaardigheden bijbrengen die hierop gericht zijn. Kinderen moeten op hun eigen niveau binnen de groep, de school en buiten de school zich een weg weten te vinden en om kunnen gaan met steeds wisselende situaties. Ze moeten zich een eigen houding kunnen bepalen en zelfstandig op kunnen treden. De school zal er tevens toe moeten bijdragen dat deze houdingen en vaardigheden van een zodanige aard zijn dat ze een grondslag leggen waarop kinderen kunnen voortbouwen en dat ze van belang zijn voor hun verdere functioneren in de maatschappij.

Burgerschap

Actief burgerschap is het kúnnen en wíllen participeren in de samenleving. Bij burgerschap gaat het expliciet om doen. Een actieve burger heeft de bereidheid en het vermogen deel uit te maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren. Bij burgerschap gaat het om diversiteit, acceptatie en tolerantie. Burgerschap is ook reflectie op het eigen handelen, elkaar met respect tegemoet treden en een (kleine) bijdrage leveren aan de zorg voor je omgeving.

Voor ons als gereformeerde school geldt dat, vanuit de eigen christelijke identiteit, op een uitstekende wijze invulling gegeven kan worden aan 'burgerschap'. Aspecten als een goede omgang met de medemens en de schepping (milieu) komen dan aan de orde. Enige kennis van onze staatsinrichting is eveneens aan de orde bij dit domein.

Seksuele vorming

Kerndoel 38 spreekt ook over het leren respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit. Onze visie hierop is, dat seksuele vorming een vanzelfsprekend onderdeel van de opvoeding behoort te zijn. Opvoeders hebben de taak de kinderen ook hierin de juiste richting te wijzen, ook omdat seksualiteit in de praktijk helaas veel omringd wordt door gebrokenheid en zonde, terwijl seksualiteit als Scheppingsgave van God mooi en intiem bedoeld is. Concreet zien wij de taak van de school als volgt. Seksuele opvoeding is geen apart vak. Wij zien het als een aanvulling op de taak van de ouders. Daarbij gaan we er van uit dat

verschillende zaken op bepaalde leeftijden als bekend verondersteld mogen worden.³ Wij spreken heel gewoon over dit onderwerp als daartoe aanleiding bestaat. Ons kader is Gods Woord. Op basis daarvan staan wij op het standpunt dat het huwelijk door God bedoeld is als een publieke, duurzame relatie tussen één man en één vrouw.

Geestelijke stromingen

Onder het domein 'Mens en samenleving' hoort ook enige kennis van belangrijke geestelijke stromingen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen een aan de Bijbel genormeerde kritische houding t.a.v. diverse geestelijke stromingen ontwikkelen. Daarbij leren wij hen mensen met andere opvattingen serieus te nemen.

Bij '**Natuur en techniek**' komen onderwerpen als plant, dier en mens aan de orde. Kennis, liefde en belangstelling voor de door God geschapen natuur en eerbied voor de Schepper bijbrengen zijn de belangrijkste doelstellingen bij dit leergebied. We geven ook aandacht aan natuurkundige onderwerpen als licht, geluid, magnetisme en techniek.

Het domein '**Ruimte**' vertegenwoordigt het vak aardrijkskunde. Kinderen leren over de inrichting van de omgeving en topografische vaardigheden ontwikkelen.

Tenslotte is er het domein '**Tijd**'. Kinderen ontwikkelen historisch besef en leren over de geschiedenis van Nederland. Belangrijke gebeurtenissen uit de kerkgeschiedenis komen ook aan de orde.

7. Kunstzinnige oriëntatie

Door middel van een kunstzinnige oriëntatie maken kinderen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld. Het gaat bij dit domein om kennismaking met dié aspecten van cultureel erfgoed waarmee mensen in de loop van de tijd vorm en betekenis hebben gegeven aan hun bestaan.

Het gaat bij kunstzinnige oriëntatie ook om het verwerven van enige kennis van de hedendaagse kunstzinnige en culturele diversiteit. Dit vindt zowel op school plaats, als via regelmatige interactie met de (buiten)wereld. Kinderen leren zich aan de hand van kunstzinnige oriëntatie open te stellen: ze kijken naar schilderijen en beelden, ze luisteren naar muziek, ze genieten van taal en beweging.

---

³ In de schoolgids concretiseert iedere school dit

Kunstzinnige oriëntatie is er ook op gericht bij te dragen aan de waardering van leerlingen voor culturele en kunstzinnige uitingen in hun leefomgeving. Ze leren daarnaast zichzelf te uiten met aan het kunstzinnige domein ontleende middelen:

- ze leren de beeldende mogelijkheden van diverse materialen onderzoeken aan de hand van de aspecten kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie;
- ze maken tekeningen en ruimtelijke werkstukken;
- ze leren liedjes en leren ritme-instrumenten te gebruiken als ondersteuning bij het zingen;
- ze spelen en bewegen.

Waar mogelijk worden daarbij onderwerpen gebruikt die samenhangen met die uit andere leergebieden. Het onderwijs wordt daardoor meer samenhangend en mede daardoor betekenisvoller voor leerlingen. Maar voorop staat de authentieke bijdrage van kunstzinnige oriëntatie aan de ontwikkeling van kinderen.

8. Bewegingsonderwijs

Kinderen bewegen veel en graag. Dat zien we bijvoorbeeld op het schoolplein tijdens het buitenspelen van de kleuters. Het behouden van die actieve leefstijl is een belangrijke doelstelling van dit leergebied. Om dat doel te bereiken leren kinderen in het bewegingsonderwijs deelnemen aan een breed scala van bewegingsactiviteiten, zodat ze een ruim 'bewegingsrepertoire' opbouwen. Dat repertoire bevat motorische aspecten, maar ook sociale vaardigheden.

Leerlingen ervaren de hoofdbeginselen van de belangrijkste bewegings- en spelvormen in aansprekende bewegingssituaties. Het gaat daarbij om bewegingsvormen als balanceren, springen, klimmen, schommelen, duikelen, hardlopen en bewegen op muziek. En om spelvormen als tikspelen, doelspelen, spelactiviteiten waarbij het gaat om mikken, jongleren en stoeispelen. Vanuit dit aanbod zullen kinderen zich ook kunnen oriënteren op de buitenschoolse bewegings- en sportcultuur en de meer seizoengebonden bewegingsactiviteiten.

De meeste bewegings- en sportactiviteiten worden gezamenlijk ondernomen en dus is het nodig om te leren afspreken wat de regels zijn, hoe die na te leven en wie welke rol speelt. Verder hoort daarbij elkaar helpen, op veiligheid letten, elkaars mogelijkheden respecteren en eigen mogelijkheden verkennen.

Het is eigen aan 'bewegen' dat er plezier aan te beleven valt. Dat plezier is van groot belang voor een blijvende deelname aan bewegingsactiviteiten.

Kwaliteitszorg

In deze bijlage beschrijven we hoe onze scholen vorm en inhoud geven aan de kwaliteitszorg. Achtereenvolgens beschrijven we de zes indicatoren van kwaliteitszorg, zoals die verwoord zijn in het toezichtskader van de inspectie.

1. De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.

Iedere school heeft in het schoolplan 2015-2019 beschreven wat de belangrijkste kenmerken zijn van de leerlingenpopulatie. Aan de hand van de informatie die ouders op de aanmeldformulieren hebben geschreven of in aanmeldgesprekken hebben gegeven is aangegeven wat de belangrijkste kenmerken van de leerlingenpopulatie zijn. Daar is ook informatie bij betrokken die door de voorschoolse educatie is verstrekt. Op basis daarvan heeft de school bepaald wat de relevantie van dit alles is voor het onderwijsaanbod aan, met name, de jonge kinderen.

2. De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.

Wij evalueren één keer per jaar de eindtoets. Aan de hand van een bovenschools vastgesteld formulier, dat bestaat uit een 15-tal items, worden door de groepsleerkracht de eindopbrengsten geanalyseerd. Daarbij kijken we naar de laatste drie jaar.

Twee keer per jaar, eveneens aan de hand van een bovenschools vastgesteld formulier, analyseren de leerkrachten de tussentijdse toetsen, zeker als die een onvoldoende of risicovolle uitslag te zien geven.

Aan de hand van de analyses vinden gesprekken plaats met de directeur en de IB'er en worden afspraken gemaakt voor het vervolg.

Zie BIJLAGEN 2a en 2b

3. De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.

Eens per vier jaar, in de aanloop naar het nieuwe schoolplan, evalueren we het onderwijsleerproces. Dat is in het voorjaar van 2015 voor het laatst gedaan in de vorm van een brede zelfevaluatie onder alle personeelsleden. We hebben daarbij gebruik gemaakt van Integraal. De resultaten daarvan zijn in het schoolspecifieke deel van het schoolplan 2015-2019 verantwoord en hebben geleid tot diverse beleidsvoornemens voor de komende planperiode.

Eens per drie jaar, ieder jaar een doelgroep, doen we onderzoek naar de tevredenheid van de ouders, de medewerkers en de leerlingen van groep 6 t/m 8. De uitkomsten daarvan worden, indien noodzakelijk, eveneens meegenomen naar de beleidsvoornemens voor de komende tijd.

Inspectierapporten zien wij ook als bronnen van informatie over het onderwijsleerproces. Als de inspectie verbeterpunten constateerde worden die eveneens opgenomen in de lijst met plannen.

4. De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten

Iedere school heeft in het schoolplan 2015-2019 voornemens ter verbetering opgenomen. Het is belangrijk dat deze planmatig worden uitgewerkt in een jaarplan. Daarvoor maken we gebruik van een format jaarplan.

In BIJLAGE 4 hebben we die uitgewerkt in een jaarplan met “leerkaarten” en is de voortgang van die verbeteringen te volgen.

5. De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces

Wij maken onderscheid tussen lopende en afgesloten trajecten. Lopende (en pas afgesloten) onderwerpen leggen we vast in het document “Zo werken wij op .....

Door middel van klassenbezoek en in functioneringsgesprekken wordt gecontroleerd of iedereen volgens de afspraken werkt.

Langer afgesloten onderwerpen leggen wij ook vast in het document “Zo werken wij op ....” Eens per jaar agenderen we deze onderwerpen om ze opnieuw te bevestigen of om kleine bijstellingen af te spreken. (BIJLAGE 5)

6. De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.

Door middel van de schoolgids verantwoorden de scholen zich aan de ouders. Er wordt informatie gegeven over de opbrengsten, de uitstroom naar het voortgezet onderwijs en de resultaten van de schoolontwikkeling. Daarnaast verantwoordt de school zich twee keer per jaar aan het bevoegd gezag door middel van voortgangsgesprekken. Deze worden gevoerd mede aan de hand van de door de school aangeleverde opbrengstgegevens. Van deze gesprekken worden verslagen gemaakt (BIJLAGE 6a) De cyclus wordt afgesloten met een jaarverslag. (BIJLAGE 6b)

Analysemodel Eindtoets

School: .....

Leerkracht(en)

Ingevuld door:

Datum:

1. Zijn er naar aanleiding van de vorige analyse acties ondernomen? Wat kun je zeggen over de effecten daarvan?	
2. Hoeveel leerlingen zitten er in groep 8. Hebben ze allemaal aan de toets deelgenomen?	
3. Hoeveel leerlingen zitten er in groep 8 met een ontwikkelingsperspectief voor rekenen én voor één van de taalgebieden?	
4. Zijn er leerlingen in groep 8 die recent (in groep 7 of 8) zijn ingestroomd? Hoeveel?	
5. Stromen er leerlingen uit naar het VSO of praktijk onderwijs? Hoeveel?	
6. Als je op grond van vraag 2 t/m 5 de score mag corrigeren wat wordt dan de score?	
7. Zijn de resultaten naar wat je op grond van de leerlingpopulatie mocht verwachten? Ja/nee, want.....	
8. Als je de resultaten vergelijkt met de Entreetoets die dezelfde kinderen gemaakt hebben, wat valt je dan op?	
9. Als je de resultaten vergelijkt met de tussenopbrengsten van voorgaande jaren van dezelfde kinderen wat valt je dan op?	
10. Wat valt je op als je kijkt naar de afzonderlijke (deel)resultaten?	

11. Als (deel)scores tegenvallen, welke verklaringen heb je daarvoor? Beperk je niet tot kindkenmerken, maar betrek ook leerstofaanbod, leertijd, didactisch handelen (taakgerichtheid, activering leerlingen, afstemming) bij je analyse.	
12. Wat is je eindconclusie t.a.v de eindopbrengsten van de school?	
13. Wat betekent dit voor het beleid van de school op korte en lange termijn?	
14. Welke acties ga je ondernemen?	

	School	
	Groep	
	Toetsperiode	
	Leerkracht(en)	
	Ingevuld door	

Wat zie ik?	Technisch lezen	Rekenen en wiskunde	Begrijpend lezen	Spelling
Wat was de vorige vaardigheidsscore?				
Wat is nu de gemiddelde vaardigheidsscore?				
Wat is de NoorderBasis norm?				
Wat is de vaardigheidsgroei t.o.v. de vorige toets?				
Welke onderdelen worden onvoldoende beheerst door de groep?				
Hoe verklaar ik dit?				
Was de leertijd toereikend?				
Is de leerstof voldoende aan bod geweest?				
Was mijn instructie goed?				
Was mijn klassenmanagement goed?				
Welke groepsfactoren hebben een negatieve invloed gehad?				

Wat ga ik doen?				
Welke doelen wil ik halen?				
Hoe ga ik dat bereiken?				

Schooljaarplan (SJP) 2015 – 2016

Naam school	
Bezoekadres	
Telefoon	
E-mail	
Website	
Directeur	

Datum vaststelling:

handtekening directeur:

handtekening MR:

Jaarplan 2015-2016

Nr.	Actiepunt	Resultaat (Wanneer zijn we tevreden?)	Stappen / acties	Borging (vindplaats & systeem bewaken en behouden)	Verant- woordelijk	Budget (geld/personeel)	Data (incl. deadlines)	Tussen- evaluatie	Eind- evaluatie

LEERKAART voor INDICATOR	
WAT WILLEN WE?	
WANNEER?	
OPBRENGST	
NASCHOLING	
BEGELEIDING	
TRAININGSVORMEN	
ORGANISATIEASPECTEN	
EVALUATIEAFSPRAKEN	
OPMERKINGEN	

	KIJKWIJZER BIJ LEERKAART
WAT WILLEN WE?	

BIJLAGE 6b

Schooljaarverslag 20..-20..

GBS .....
.....

LOGO

Schooljaarverslag 20...-20...

GBS .....

Naam school	
Brinnummer	
Adres	
Postcode + plaats	
Telefoon	
E-mail	
Website	
Directeur	

Inhoud Jaarverslag

Voorwoord

1. Kengetallen 20...-20...
  - a. Leerlingen
  - b. Personeel
  - c. Opbrengsten

2. Evaluatie schooljaar 20...-20...
  - a. Plannen
  - b. Evaluatie
  - c. Financiën
  - d. Andere relevante gegevens
  - e. Volgend schooljaar

Voorwoord

In het jaarverslag leggen we als school verantwoording af over het schooljaar 20...-20..... Het is het sluitstuk van de kwaliteitscyclus. Aan het begin van het schooljaar hebben we plannen gemaakt. We hebben deze in de loop van het schooljaar uitgevoerd, steeds besproken en soms bijgesteld. Aan het eind hoort dan de verantwoording. Dat doen we door middel van dit jaarverslag.

De inspectie eist dat de school verantwoording aflegt naar ouders en bevoegd gezag. Met dit jaarverslag voldoen we aan die eis.

Het verslag bestaat uit twee hoofdstukken, namelijk 1. Kengetallen en 2. Evaluatie.

Wij hopen dat dit verslag een goed overzicht geeft van het schooljaar 20...-20... en zo bijdraagt aan systematische en planmatige zorg voor de kwaliteit van onze school in de toekomst.

NN

Directeur

1. Kengetallen schooljaar 20...-20...

a. Leerlingen

Teldatum 1 oktober 20...: .....leerlingen

Overzicht opbouw leerlingenaantallen per groep:

Leerjaar	1	2	3	4	5	6	7	8	Totaal
Aantal									

Overzicht leerlingenaantallen laatste 5 jaar op teldatum 1 oktober:

Jaar	1 okt. 20..	1 okt. 20..	1 okt. 20..	1 okt. 20..	1 okt. 20..
Aantal					

De prognoses voor de komende jaren:

Jaar	1 okt. 20...	1 okt. 20..	1 okt. 20..	1 okt. 20..
Aantal				

Conclusies kengetallen leerlingen:

We verwachten in de komende jaren.....

Personeel

Het schoolteam bestond uit:

Functie	M	V	Totaal
Directeur			
OP			
OOP			
Administratie			
Lio-stagiaire			
IB'er			

Bijzonderheden: Vermeld hier relevante en interessante dingen over bv.

Vertrokken en nieuw personeel

Ziekte, zwangerschap, verlof, vervanging

Scholing, gevolgde cursussen, opleiding, taallees- rekencoördinator, LB functie enz

b. Opbrengsten

(CITO) School Eind Onderzoek

Het resultaat van de Cito-SEO van de afgelopen 5 jaren:

Jaar	20...	20...	20...	20...	20...
Resultaat ⁴					

Uit dit overzicht blijkt dat we na een dip in 2009 het nu al weer drie jaar meer dan goed doen.

Als we kijken naar de resultaten van taal, rekenen, studievoordigheden en wereldoriëntatie afzonderlijk dan kunnen we zeggen, dat onze school het met rekenen wat beter doet dan met taal. Van de taalonderdelen vragen spelling en begrijpend lezen extra aandacht. Wereldoriëntatie scoort erg hoog en studievoordigheden laag.

Totaalscores 20...:

Taal onder de inspectienorm
Rekenen boven de inspectienorm

Voor studievoordigheden en wereldoriëntatie heeft de inspectie geen normen vastgesteld. We kijken daarom naar het gemiddelde van alle scholen van Noorderbasis en vergelijken onze eigen school daarmee. Dan zien we dat studievoordigheden onder dat gemiddelde zit en wereldoriëntatie er boven.

Tussenopbrengsten

We gebruiken voor de tussenopbrengsten verschillende toetsen van het Leerling Volg Systeem van Cito.

De tussenopbrengsten van 20...0-20..., ook weer in kleuren.⁵ Aanpassen aan de school

Toets	groep	Januari	Juni
TL	3		
	4		
	5		
R&W	4		
	5		
	6		

⁴ rood = onvoldoende, geel = risico, lichtgeel = ondergemiddeld, groen = goed, blauw = zeer goed

⁵ Hier hanteren we een indeling in vieren: de lichtgele ontbreekt hier.

	7		
BL	5		
	6		
	7		
Spelling	4		
	5		
	6		
	7		

Als we de resultaten van juni vergelijken met die van januari valt op dat: .....

De resultaten op begrijpend lezen in groep 6 vallen al een paar jaar tegen. We hebben de volgende maatregelen genomen om dat voor de toekomst te verbeteren:

Het is duidelijk dat we het volgend jaar in ieder geval in groep 7 extra aandacht moeten besteden aan rekenen en begrijpend lezen.

2. Evaluatie schooljaar 20...-20...

a. Plannen

Voor het schooljaar 20...-20... hadden we ons een aantal plannen voorgenomen, die we ook al in het schoolplan 20...-20... hadden beschreven:

1. Het onderwijs afstemmen op de onderwijsbehoeften van de kinderen
2. Spellingsonderwijs verbeteren
3. Kwaliteitszorg inspectieproof maken
4. Identiteit
5. ..
6. ..

b. Evaluatie

Hier een korte beschrijving van wat het resultaat is geweest per plan
Dankzij de Boppeslach-gelden van de provincie Fryslân konden we .....

c. Financiën

d. Andere relevante zaken

Trefwoorden:

Gemeentelijk beleid, schooljubileum,

.....

e. Volgend schooljaar

Het komende schooljaar moet een aantal zaken nog een vervolg krijgen, nl..... Daarnaast pakken we een paar nieuwe onderwerpen op, die in het schoolplan 2015-2019 waren verwoord:

1...

2...

3...

Zie voor het volledige plan het schoolplan 2015-2019

Uitvoering

Stel je een breedbandordner voor

Op de rug staat: **Kwaliteitszorg 20...-2014**

In de ordner bevinden zich 9 tabbladen

1. onze leerling-populatie
- 2a evaluatie eindtoets 2014
- 2b evaluatie tussentijdse toetsen 20...-2014
- 3a evaluatie onderwijsleerproces
- 3b tevredenheidsonderzoeken
- 4 jaarplan 20...-2014
- 5 borgingsdocument
- 6a verslagen voortgangsgesprekken 20...-2014
- 6b jaarverslag 20...-2014

In plaats van een papieren ordner kan er natuurlijk ook een digitaal dossier zijn ingericht volgens deze structuur.

onderwerp	frequentie	Voor het eerst	Model?	wie
1	Eens per 4 jaar	Najaar 2014	ja	schooldirecteur
2a	Eens per jaar		ja	schooldirecteur
2b	Twee keer per jaar		ja	schooldirecteur
3a	Eens per 4 jaar	Najaar 2014	nee	schooldirecteur
3b	Eens per 2 jaar		nee	schooldirecteur
4	Eens per jaar		Nee/ja	schooldirecteur
5	Gaande het jaar		ja	schooldirecteur
6a	Twee keer per jaar		nee	Directeur onderwijs
6b	Eens per jaar		ja	schooldirecteur